

Biznis pre vyvolených?

Druhá najnižšia cena liekov v rámci EÚ, o ktorú sa dlhodobo opiera vo svojej argumentácii ministerstvo, je dnes už preukázateľným otvorením brány pre biznis subjekty, orientujúce sa na reexport liekov zo Slovenska. Ako sa dá teda zarobiť na reexporte? Súkromné distribučné spoločnosti nakúpia lieky od firiem za ceny, ktoré budú platiť na Slovensku, ale dovezú ich do krajiny, ktorá má vyššie ceny liekov, napríklad do Nemecka či Francúzska. Z našich liekov sa stáva absolútne nekontrolovateľný atraktívny vývozný artikel. Nikto dnes nemusí hlásiť, komu a v akom množstve lieky vyváža. Distribučná spoločnosť má zisk, ktorý je rozdielom medzi drahšou a lacnejšou cenou daného lieku. Náš odhad predpokladá, že ak doteraz šlo približne 15 percent obchodovateľného objemu liekov na export, tento objem sa v priebehu tohto roka minimálne zdvojnásobí. A to už bude vážny problém pre slovenských pacientov, ktorí budú bojo-

Ohrozená dostupnosť liekov

Jednoznačne najväčšia hrozba vyplýva z ohrozenia dostupnosti liekov v dôsledku reexportov, to znamená vývozu liekov zo Slovenska do okolitých krajín. Navyše, ak 60 dní nebude liek na trhu, aj napriek tomu, že výrobca tento výpadok nezapríčinil, môže ministerstvo liek vyradiť zo zoznamu liekov a navyše udeliť výrobcovi pokutu. Pokutovaný a potrestaný, vyradením lieku zo zoznamu hradených liekov, zo strany ministerstva však bude práve výrobca. Zákon o liekoch ohrozuje v praxi aj klinické skúšanie liekov na Slovensku. Nie je jed-

Roman Karlubík

noznačne zadané krytie nákladov v súvislosti s klinickým skúšaním a spôsob výmeny informácií so zdravotnými poisťovňami.

Keď firmy supľujú štát

Výraznejšie nedostatky zákona vidíme vo veľmi restriktívnom prístupe ministerstva k farmaceutickým spoločnostiam. Práve tie už 20 rokov supľujú štát. Každý mesiac dotujú farmaceutické a distribučné spoločnosti najmä štátne zdravotnícke zariadenia, ktoré spoločnostiam dlhujú platby za lieky a špe-

né, pretože im nedokážu finančne konkurovať. Za neakceptovateľný považujeme aj návrh na zákaz reklamy humánnych liekov, ktorých výdaj nie je viazaný na lekárske predpis. Nenachádzame v tom opodstatnenie, pretože predaj voľnopredajných liekov nijako nezaťažuje verejné zdroje. Kým v únii prevláda trend zvyšovania informovanosti ľudí o možnostiach liečby a liekoch, náš návrh novely zákona o liekoch posúva opačným smerom.

Osud novely je neistý

Ako skončí návrh rezortu zdravotníctva je ťažko predvídateľné, pôvodne mal platiť od 21. júla 2012. Keďže parlament už v tomto zložení nezasadne, rozhodnutia súčasnej vlády nie sú preň záväzné. Je potrebné, aby sa k zákonom regulujúcim liekovú politiku opäť otvorila odborná diskusia a pripravili také zákony, ktoré v konečnom dôsledku budú prínosom pre pacienta a zároveň nebudú likvidačné pre aktérov liekovej politiky.

ODBORNÍK RADÍ

Vitamíny v tehotenstve

Chystám sa otehotniť a rada by som svojmu telu dopriala čo najviac vitamínov. Poradte, na čo mám prihliadať vo svojej strave, ak plánujem mať dieťa?

Pavel Blažiček

odborný garant pre klinickú biochémiu a laboratórnu medicínu
Inštitút laboratórnej diagnostiky
Alpha medical Bratislava

Ak plánujete tehotenstvo, mali by ste v dostatočnom množstve užívať v strave alebo vo forme tabliet kyselinu listovú. Odporúčané denné dávky kyseliny listovej sa pohybujú od 400 do 600 mikrogramov.

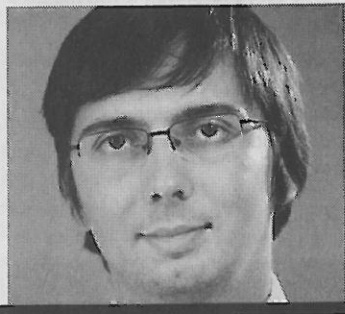
V období plánovania tehotnosti a v prvých troch mesiacoch tieto dávky môžete zvýšiť až na 800 mikrogramov. Optimálnym obdobím je užívať ju mesiac pred počatím a celý prvý trimester. Hoci sa kyselina listová vyskytuje najmä v zelenej zelenine, póre, rajčinách, reďkvičkách, vo fazuli, v obilných klíčkoch, pomarančoch, čučoriedkach, banánoch a mäse, často sa stáva, že jej v tele máme primálo. Kyselina listová ochráni vaše budúce dieťa pred vrodenými vývojovými defektmi, hlavne pred rázštepom neurálnej trubice a vážnym poškodením mozgu a miechy. Aj v tehotenstve si dávajte pozor na to, koľko čoho zjete. V prvom trimestri sú nebezpečné príliš nízke, ale aj príliš vysoké hladiny vitamínov A a D. Ako budúca mamička máte povolených maximálne 5 mikrogramov vitamínu D denne, ktoré vám dá dvesto gramov ryby, tri vajcia či sto gramov avokáda. Pri vitamíne A nesmiete prekročiť dennú dávku, čo znamená tri miligramy denne. Pritom nie je ťažké sa nimi predávkovať. Ak si ako budúca mamička dávate často sardinky alebo tresčiu pečeň, ste ohrozená. Jedna konzerva tresčej pečene totiž viac ako dvadsaťnásobne prekračuje povolenú dennú dávku vitamínu D! Pozor si treba dať aj na vitamín A. Sledovaním žien užívajúcich hormonálnu antikoncepciu sa zistilo, že po jej vysadení je hladina vitamínu A v krvi veľmi vysoká. Preto sa oplatí s tehotenstvom počkať pol roka po jej vysadení. (zk)

Vyberáte si liek aj podľa jeho ceny?

Dušan Piršel,
sociológ medicíny

Pri liekoch kladiem dôraz na cenu i kvalitu. Keď je liek lacný, nedôverujem mu. Všimam si na obale hlavne výrobcu a krajinu pôvodu. Uprednostňujem originál pred generikom, lebo v tom vidím určitú záruku kvality a dlhodobého vývoja tohto preparátu. Cena nie je pre mňa prvoradá.

Michal Kozub,
analytik Home Credit
Slovakia

Pri výbere voľnopredajných liekov sa orientujem primárne podľa ceny a množstva účinnej látky. Lekárne nie sú zvyknuté na takýto prístup, často ponúkajú konkrétny produkt bez toho, aby uviedli aj ďalšie varianty. Dôležité je, aby som zbytočne nepreplácala za „značku“.

Marián Škerda,
tímový manažér Partners
Group SK

Zvyčajne siaham po overených značkách. V prípade, že potrebujem niečo, s čím nemám skúsenosť, nechám si poradiť lekárnikom. Porovnávam na základe vhodnosti v danej situácii, ale aj podľa vedľajších účinkov. Cena lieku či výška doplatku je pre mňa na druhom až treťom mieste.

Agáta Vargová,
držiteľka franšízovej
licencie EXPRESKA

Som typ človeka, ktorý prichádza do lekárne „pripravený“. Zaujímajú ma hlavne to, koľko účinnej látky obsahuje, a až potom, koľko stojí. V prípade dlhodobo užívaných liekov a výživových doplnkov preferujem tie vo veľkých baleniach.

Píšte nám o svojich zdravotných problémoch či ťažkostiach v chorobe a s lekármi na mail
mojezdravie@ecopress.sk